

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 5135
Tarih : 31.07.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de çocuk işçiliği ve yoksulluğu konusunun nedenleriyle araştırılarak, çeşitli boyutlarıyla saptanması ve nihayet bu konuda alınması gereken önlemlerin ortaya koyulması gayesiyle Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Erol DORA

Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Uluslararası Çalışma Örgütü'ne (ILO) göre çocuk işçiliği, çocukları çocukluklarını yaşamaktan alıkoyan, potansiyellerini ve saygınlıklarını eksiltten, fiziksel ve zihinsel gelişimlerine zarar verici işlerde istihdam edilmesi olarak ifade edilmektedir. Diğer taraftan UNICEF, çocuk işçiliğini “çocuğun yaşına ve işin türüne bağlı olarak, minimum çalışma saatini aşan ve çocuğa zararlı olan iş” olarak tanımlamıştır.

Bugün dünyada giderek azalma eğilimi içinde olan çocuk emeği ve işçiliği, gelişmekte olan pek çok ülke için ciddi bir sorun olarak görülmeye devam etmektedir. Küresel kapitalist sistemin özellikle emek-yoğun ve göreceli az vasıf gerekseyen sektörlerde, çocuk emeğini esnek, güvencesiz, itaatkâr ve ucuz olduğu için tercih etmesi, gelişmekte olan ülkelerde çocuk işçiliği ve çocuk emeği sömürsünü önemli bir sorun boyutuna taşımaktadır.

ILO'nun Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü vesilesiyle 12 Haziran 2017 tarihinde yaptığı açıklamaya göre, bugün bütün dünyada 168 milyondan daha fazla çocuk işçi bulunmaktadır. Çocuk işçiliğine maruz kalan çocukların önemli bir bölümünün çatışma ve afetlerden etkilenen bölgelerde yaşadığı ve dünya genelinde 85 milyon çocuğun ise tehlikeli işlerde çalıştırıldığı ilgili açıklamada kendine yer bulmuştur.

Ülkemizdeki çocuk işçilerin sayısına ilişkin güncel veriler sadece 15-17 yaş grubunda olan çocuk işçiler için mevcuttur. 15 yaş altı çalışan çocuklara ilişkin veriler bulunmamaktadır. Öte yandan Türkiye’de mevsimlik tarım işçilerinin büyük bir kısmı tüm aile fertleri ile beraber mevsimlik işçilik yapacakları ve geçici olarak ikamet edecekleri şehirlere gittiği için tarımsal alanlarda mevsimlik olarak çalışan çocuklara dair sağlıklı verilere ulaşmak mümkün görünmemektedir.

DİSK/Genel İş Sendikası’nın “Türkiye’de Çocuk İşçi Olmak” adlı raporuna göre ülkemizde 2012 yılından itibaren çocuk işçi sayısı artmıştır. 2012 yılında 601 bin olan 15-17 yaş arası çocuk işçi sayısı, 2016 TÜİK verilerine göre 709 bin olmuştur. Aynı TÜİK verilerine göre çocuk işçilerin % 78’i yani 558 bin çocuk kayıt dışı çalışmaktadır. Ne acıdır ki Türkiye’de sadece 2016 yılında 56 çocuk iş cinayetleri sonucu hayatını kaybetmiştir. Her 10 çocuktan 8’inin kayıt dışı ve köle emeği koşullarında çalıştırıldığı bu düzensiz ve güvencesiz sistem, çocuk emeği sömürsünün giderek daha fazla derinleşmesine yol açmaktadır.

Çocuk işçiliğini ortaya çıkaran nedenler arasında yoksulluk önemli bir sorundur. Çocuklarda yoksulluk; çocukların yaşama, zihinsel ve bedensel gelişme açısından ihtiyaçlarını karşılayamamalarının yanı sıra çocukların çok erken yaşlarda çalışma hayatına katılarak ucuz ve güvencesiz işgücü olmalarına neden olmaktadır. Ülkemizde çocuk işçiliğinin artışında,

çocuk yoksulluk oranının yüksek olmasının önemli bir etkisi söz konusudur. Türkiye, AB ülkeleri ile karşılaştırıldığında % 25,3 çocuk yoksulluğu oranıyla en fazla çocuk yoksulluğunun yaşandığı ülkedir.

Çocuk işçiliği, devletin çocuk korumaya yönelik politikalarının yetersizliğinin bir sonucu olduğu gibi, bunun da ötesinde sosyal ve ekonomik politikalarındaki adaletsizliğinin bir sonucudur. Üstelik bu adaletsizliğin yarattığı ekonomik eşitsizlikler çoğu zaman çocuklar için bir kısır döngüye dönüşerek çocukların geleceğini de etkilemektedir.

Türkiye’de çocuk işçiliği ve yoksulluğu konusunun nedenleriyle araştırılarak, çeşitli boyutlarıyla saptanması ve nihayet bu konuda alınması gereken önlemlerin ortaya koyulması gerekmektedir.

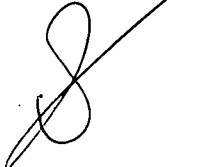
Yukarıda belirtilen gerekçelerle, Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması elzemdir.

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

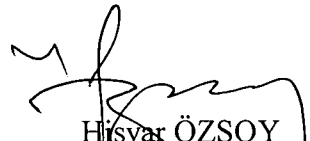
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

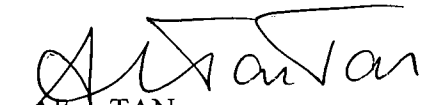
Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

Hıyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

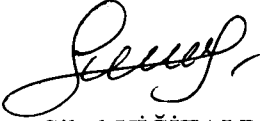
İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

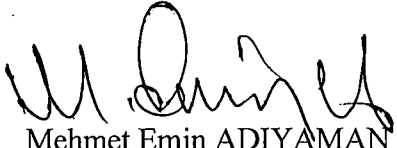
Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

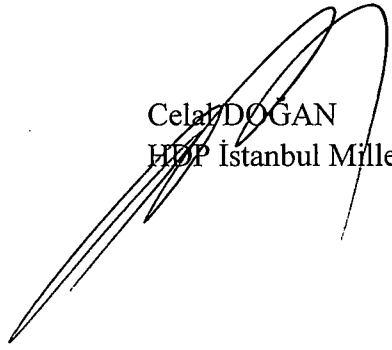
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

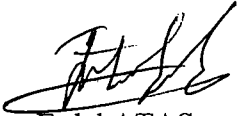
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili